

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993**

19 MEI 1993

**Ontwerp van wet houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van het begrotingsjaar 1992 — Secties
Ministerie van Volksgezondheid en
Leefmilieu en Ministerie van Landsver-
dediging**

VERSLAG

**NAMENS DE VERENIGDE COMMISSIONS
VOOR DE DEFENSIE EN VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID EN HET LEEFMILIEU
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER MARCHAL**

Aan de werkzaamheden van de Verenigde Commissies hebben deelgenomen :

Commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu:

1. Vaste leden : de heer Diegenant, voorzitter; de dames Cornet d'Elzius, Creyf, de heren Cuyvers, De Meyer, Dighneef, Evrard, mevrouw Gijsbrechts-Horckmans, de heren Lenfant, Leroy, L. Martens, Swinnen, Vandermeulen en mevrouw Van der Wildt.

2. Plaatsvervanger : de heer Steenbergen.

Commissie voor de Defensie:

1. Vaste leden : de heren Périaux, voorzitter; Borremans, Bougard, L. Kelchtermans, L. Martens, Van Wambeke en Marchal, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Cuyvers, De Meyer, Leroy, Steenbergen en Vandermeulen.

R. A 16269**Zie :****Gedr. St. van de Senaat:**

732-1 (1992-1993) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993**

19 MAI 1993

**Projet de loi ajustant le budget général
des dépenses de l'année budgétaire
1992 — Sections ministère de la Santé
publique et de l'Environnement et
ministère de la Défense nationale**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DES COMMISSIONS
REUNIES DE LA DEFENSE
ET DE LA SANTE PUBLIQUE
ET DE L'ENVIRONNEMENT
PAR M. MARCHAL**

Ont participé aux travaux des commissions réunies :

Commission de la Santé publique et de l'Environnement:

1. Membres effectifs : M. Diegenant, président; Mmes Cornet d'Elzius, Creyf, MM. Cuyvers, De Meyer, Dighneef, Evrard, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Lenfant, Leroy, L. Martens, Swinnen, Vandermeulen et Mme Van der Wildt.

2. Membre suppléant : M. Steenbergen.

Commission de la Défense:

1. Membres effectifs : MM. Périaux, président; Borremans, Bougard, L. Kelchtermans, L. Martens, Van Wambeke et Marchal, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Cuyvers, De Meyer, Leroy, Steenbergen et Vandermeulen.

R. A 16269**Voir :****Document du Sénat:**

732-1 (1992-1993) : Projet transmis par la Chambre des représentants.

De Verenigde commissies voor de Defensie en voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu hebben tijdens hun vergadering van 19 mei 1993 dit wetsontwerp behandeld dat door de Kamer van volksvertegenwoordigers is overgezonden.

De Minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu heeft erop gewezen dat de Regering op 9 december 1992 een budgettair besluit goedgekeurd heeft tot toekenning aan het Ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu van een bijkrediet van 240 miljoen frank, welk bedrag wordt gecompenseerd door een vermindering op de begroting van Landsverdediging met een identiek bedrag.

Zo hebben de twee Ministers (Leefmilieu en Landsverdediging) samen een overeenkomst kunnen ondertekenen voor de bouw van een ontmantelingsinstallatie te Poelkapelle voor chemische munitie afkomstig uit de Eerste Wereldoorlog.

De twee Ministers hebben een protocol gesloten over hun respectieve verantwoordelijkheid; het Leger treedt op als bouwheer.

Het Rekenhof heeft kritiek geuit op dit budgettair besluit. Om een beroep te kunnen doen op deze bijzondere procedure, moet de Regering aantonen dat er sprake is van urgentie of van onvoorzien omstandigheden.

De urgentie blijkt uit:

- het feit dat de aanwezigheid van deze toxische munitie uit de Eerste Wereldoorlog te Poelkapelle een dreigend gevaar vormt voor de veiligheid van de plaatselijke bevolking en voor het leefmilieu, zoals ten overvloede blijkt uit de spontane ontploffing van een gasgranaat op 21 mei 1992;

- het feit dat de opslagcapaciteit van toxische chemische munitie stilaan verzadigd raakt.

De onvoorzienbaarheid blijkt uit het uitzonderlijk karakter van de bouw van een dergelijke installatie, waarvan de kosten bijna niet te ramen vallen.

De overeenkomst diende noodzakelijkerwijze te worden gesloten door de Minister van Landsverdediging (het Belgisch Leger treedt op als bouwheer) en de Minister van Leefmilieu samen aangezien een dergelijk bouwproject rekening moet houden met de mogelijke gevaren voor het leefmilieu.

In de tweede plaats brengt dit besluit geen meeruitgaven voor de Staat mee, aangezien het bijkomend bedrag van 240 miljoen frank opgevoerd op de begroting van Volksgezondheid en Leefmilieu, rechtstreeks gecompenseerd werd door eenzelfde bedrag te blokkeren op de begroting van Landsverdediging.

Les commissions réunies de la Défense et de la Santé publique et de l'Environnement ont, lors de leur réunion du 19 mai 1993, examiné ce projet de loi qui a été transmis par la Chambre des Représentants.

Le ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement a précisé que, le 9 décembre 1992, le Gouvernement a adopté une délibération budgétaire visant à octroyer au Ministère de la Santé publique et de l'Environnement un crédit supplémentaire de 240 millions (compensé par une diminution de même montant sur le budget de la Défense nationale).

Cette initiative a permis aux deux ministres (Environnement et Défense nationale) d'engager conjointement un contrat visant à construire une installation de démantèlement de munitions chimiques datant de la Première Guerre mondiale à Poelkapelle.

Un protocole a été passé entre les deux ministres sur les responsabilités de chacun, l'armée étant le maître d'ouvrage.

Cette délibération budgétaire a été critiquée par la Cour des comptes. Pour pouvoir recourir à cette procédure, le Gouvernement doit justifier de l'urgence et de l'imprévisibilité.

L'urgence est avérée par le fait :

- que la présence des munitions toxiques de la Première Guerre mondiale à Poelkapelle constitue une menace imminente pour la sécurité de la population locale et l'environnement, ainsi qu'en témoigne l'explosion spontanée qui s'est produite le 21 mai 1992;

- que la capacité de stockage de ces munitions chimiques toxiques arrive à saturation.

L'imprévisibilité se justifie par le caractère exceptionnel de ce type de marché dont le coût était extrêmement difficile à prévoir.

Le contrat devait nécessairement être conclu conjointement par le ministre de la Défense nationale (le maître d'ouvrage étant l'armée belge) et le ministre de l'Environnement, vu qu'un tel projet doit tenir compte des risques potentiels pour l'environnement.

Subsidiairement, cette délibération n'a pas occasionné de dépenses supplémentaires pour l'Etat puisque les 240 millions supplémentaires inscrits au budget du ministère de la Santé publique et de l'Environnement ont été directement compensés par un blocage du même montant au budget de la Défense nationale.

Op de vraag van een lid heeft de Minister geantwoord dat de installatie eind 1994 bedrijfsklaar zal zijn.

De artikelen alsook het ontwerp van wet in zijn geheel zijn door de 26 aanwezige leden eenparig goed-gekeurd.

Vertrouwen werd geschenken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Rapporteur,
Jacques MARCHAL.

De Voorzitters,
Achille DIEGENANT.
Nestor PECRIAUX.

Le ministre a encore répondu à une question d'un commissaire que l'installation sera opérationnelle à la fin de l'année 1994.

Les articles ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité des 26 membres présents.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
Jacques MARCHAL.

Les Présidents,
Achille DIEGENANT.
Nestor PECRIAUX.